Телевидение ихтиро қилинган куннинг 40 йиллиги

ЖАҲОНДА БИРИНЧИ

МАДАНИЙ ИЛМИЙ МЕРОСИМИЗ САҲИФАЛАРИ

◆ ◆

Россияда биринчи марта радионинг кашф этилиши телевидение соҳасидаги тадқиқотларни ҳам жонлантириб юборди. Натижада бизнинг Ватанимиз телевидение кашф этилган биринчи мамлакат бўлиб қолди.

Орадан бир неча йиллар ўтди. Лекин ҳамон телевизор аппарати яратилмаган эди. Телевизор қандай шаклда бўлади, унга қанақа асбоблар ўрнатиш керак? Бу муаммо устида Россиянинг турли бурчакларида неча ўнлаб кишилар бош қотирарди. Шулардан бири тошкентлик Б. П. Грабовский эди. У Тошкентдаги мактаблардан бирини тугатиб, Ўрта Осиё Давлат университетининг физика-математика факультетига ўқишга киради. Кейинчалик шу ерда лаборант бўлиб ишлай бошлайди. Ёш ихтирочи студентлик пайтлариданоқ тасвирни узоқ масофага узатиш бўйича илмий тадқиқотларини эълон қилгач профессор Б. Л. Розингнинг ишлари билан қизиқади. Университет ўқитувчилари физик Н. Н. Златовратский, сейсмолог Г. В. Попов у билан қўшимча машғулотлар ўтказадилар, махсус лекциялар ўқийдилар. Тиниб-тинчимас Грабовский узлуксиз ўқиш, тажрибалар ўтказиш натижасида кейинчалик телефотога асос бўлган катодли коммутатор яратишга эришади...

Яна муттасил тажрибалар бошланади. Тошкент алоқа бошқармасининг тажриба станциясида ишловчи И. Ф. Белянский унга яқиндан кўмаклашади.

Тошкентлик мухбирлар «Қизил Ўзбекистон» газетасининг 1928 йил 23 апрель сонидаги «Узоқдагини яқиндан кўрамиз» деб номланган корреспонденцияда газетхонларга шундай деб хабар қилишди: «Комсомол аъзоси Белянский ва Грабовский минг чақирим узоқдаги нарсаларни кўрсатадиган аппарат ўйлаб чиқардилар. Яна шу аппарат воситаси билан ер тагини ярим чақиримгача кўриш ҳам мумкин. Бутун СССР шаҳарларидан фақат Тошкентда бу тўғрида тажриба қилинмоқда. Аппарат Тошкентдаги тажриба станциясида ишлатилди».

Тажриба ва синовларни давом эттириш учун қўшимча маблағ, асбоб-ускуналар керак эди. Лекин кимга мурожаат қилиш мумкин? Икки дўст маслаҳатлашиб, республиканинг ўша вақтдаги пойтахти Самарқандга жўнайди. И. Ф. Белянский Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг Раиси Йўлдош Охунбобоевнинг қабулида бўлади. Республика президентини ихтиро билан таништиради, унинг аҳамиятини тушунтиради. Йўлдош Охунбобоев инженер Хўжаев ҳамда Лурьелар билан биргаликда лойиҳа билан танишиб чиқади. Ихтирочининг ҳикоясини диққат билан эшитади. Сўнгра аппаратура учун керакли қисмларни тайёрлашга зарур бўлган маблағни ажратиб беришни сўраб, республика Халқ Комиссарлари Советига хат юборади. Шундан кейин иш юришиб кетади. «Светлана» заводи янги трубка ва лампалар ишлаб беради.

1928 йил 26 июль куни Тошкентда кундуз соат ўн иккида Ўрта Осиё алоқа округининг синов станциясида айрим блоклар, узатувчи трубканинг фото ва термоэлектрон оқимлари ўртасидаги алоқа ўрнатиш синовлари муваффақиятли ўтди. Орадан бир неча кун ўтгач, 4 августда аппарат кўчада, одамларнинг кўз ўнгида намойиш қилиб кўрсатилди. Аппаратлар тахт қилиниб электр токига уланганда экранда юриб кетаётган трамвайнинг тасвири, бир неча минутдан кейин И. Ф. Белянскийнинг қиёфаси кўринди. Ўша дақиқаларда бизнинг ватандошларимиз дунёда энг биринчи телевизорнинг гувоҳи бўлдилар.

Телевидение кашфиётчиларининг меҳнати муносиб тақдирланди. Б. П. Грабовский, И. Ф. Белянский, В. И. Поповларга «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ихтирочи» фахрий унвони берилди.

А. ҚАРИМОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг ўқитувчиси.

Тошкент телемарказн борган сари янги аппаратура ва қурилмалар билан бойитилмоқда. Бу — телепрограммаларни янада намунали кўрсатиш имкониятини бермоқда. Суратларда: бош инженер А. Тўлаганов ва смена бошлиғи А. Умаровлар аппаратхонада иш олиб бораётирлар. Иккинчи расмда эса Тошкент телемарказининг телевизион антеннасини кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотолари.

ХАЛҚ ХИЗМАТИДА

Бундан қирқ йил аввал Тошкентда биринчи совет телевизори муваффақиятли синовдан ўтди. Тошкентлик Б. П. Грабовский ва И. Ф. Белянскийларнинг номи тарихда электрон телевидениенинг ихтирочилари сифатида қолди. Уларнинг изидан борган атоқли олимлар Гуров, Шорин, Шмаков, Тимофеев, Катаев ва бошқалар раҳбарлигида Москва ва Ленинграднинг замонавий лабораторияларида илмий тадқиқотчилар коллективи энг сифатли совет телевизион электрон нур системаларини яратдилар.

Тошкентда муваффақиятли ўтказилган синовлардан кейин орадан ўн йил ўтгач, 1938 йил 10 март куни Москва телевидение студияси Иттифоқимизда биринчи бўлиб ўз программаси билан эфирга чиқди.

Совет Иттифоқида ҳозир 20 миллионга яқин «зангори экран»лар порлаб турибди.

Телевидениенинг асосий вазифаси совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнати ва ҳаётини кенг ёритиш, конкрет мисоллар, қўлга киритилган муваффақиятлар, турмушдаги янгиликлар, ижобий намуналар асосида томошабинларни тарбиялашдан иборат. Телевидение идеология ишимизнинг матбуот, радио ҳамда кино билан ёнма-ён турувчи зарбдор кучи, меҳнаткашларни коммунизм идеалларига садоқат руҳида тарбиялашнинг оммавий воситасидир. Мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш борасида совет кишиларини янгидан-янги меҳнат ғалабаларига руҳлантиришда телевидениенинг роли ошаётир. «Зангори экран» давлат, фан ва маданият арбобларининг, ишлаб чиқариш новаторларининг минбарига айланди. КПСС Программасида «Оптимизм ва ҳаётбахш коммунистик идеялар билан суғорилган совет адабиёти ва санъати катта ғоявий-тарбиявий роль ўйнамоқда, совет кишисида янги дунё қурувчисига хос хислатларни ривожлантирмоқда. Совет адабиёти ва санъати миллионларча кишилар учун шодлик ва илҳом манбаи бўлиб хизмат қилиши, уларнинг иродаси, ҳисси ва фикрларини ифодалаши уларнинг ғоявий бойиши ва маънавий тарбияси учун восита бўлиб хизмат қилиши лозим» дейилган. Партиямизнинг бу кўрсатмаси санъатнинг оммавий тури бўлган телевидениега ҳам тааллуқлидир. Совет телевидениеси учун партия сўзини халққа етказиш, совет кишиларини интернационализм, халқлар дўстлиги, тинчлик руҳида тарбиялашдан кўра олийроқ вазифа йўқ.

Ўзбек телевидениеси Бутуниттифоқ телевидениесининг ажралмас отрядларидан бири ҳисобланади. Унинг иш бошлаганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ. 1956 йил 5 ноябрь оқшомида Тошкент телевидение студиясининг биринчи программаси эълон қилинди. Телевидение туғилган жой — Ўзбекистонда биринчи телестудия ишга тушди. Ўтган ўн йил ичида ўзбек телевидениеси шаклланиш ва тараққий этиш даврларини ўз бошидан кечирди. Агар дастлабки пайтларда Тошкент телестудиясининг программасида бир кунда 3 соат эшиттириш кўрсатилган бўлса, ҳозир уч программа орқали ҳар куни 21 соатгача эшиттиришлар кўрсатилмоқда. Тошкент телестудиясининг программасини республикамизнинг деярли барча областларида, шунингдек қардош Тожикистон, Қирғизистон, Қозоғистонда ҳам томоша қилмоқдалар. 1962 йилдан бери Тошкент телестудияси Москва программаси орқали ҳам ўз эшиттиришларини кўрсатиб келмоқда. Бир неча йиллардан буён қардош республикаларнинг телестудиялари билан программа айирбошлаш ҳам йўлга қўйиб келинмоқда. Яна шуни ҳам таъкидлаш мумкинки, ўзбек телевидениеси аста-секин халқаро эфирга чиқиб, «Интервидение» программасига уланмоқда.

Москва, у орқали «Интервидение», қардош республикалар учун махсус телевизион эшиттиришлар тайёрлаш мақсадида студиямизда яқинда махсус координация редакцияси ташкил этилди. Янги редакция йил бошидан буён Москва учун 13 соатга яқин эшиттириш тайёрлади. Ўз эшиттиришлари билан Бутуниттифоқ программасига чиқадиган 54 студия орасида биз олтинчи ўриндамиз.

Беш кунлик иш ҳафтасига ўтилиши муносабати билан студия ўз ишини қайтадан кўриб чиқди. Шанба ва якшанба кунлардаги эшиттиришлар эрталаб соат 10 дан бошланадиган бўлди. Шу кунлар программасига кўпроқ ҳангома, музика, ўйин-кулги эшиттиришлари, мультфильмлар, бадиий фильмлар киритиладиган бўлди. «Адабиёт ва санъат» тележурнали, «Музикали лавҳалар», телеминиатюралар, «Эртак кетидан эртак», «Ғазалхон ёшлигим», «Шанба, нонуштадан сўнг» асосан шу кунлар программасига қўйилмоқда. Яқиндан бошлаб «Ахборот» программаси ҳам қўшилди. Бунда телетомошабинларга фан, адабиёт ва санъат соҳасидаги янгиликларни қизиқарли телевизион формаларда етказишга ҳаракат қилинмоқда.

Эшиттиришлар программасига ёшларни интернационализм руҳида тарбиялашни кўзлаб «Интернационал дўстлик клуби» ҳамда коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишда жонбозлик кўрсатаётган замондошларимиз ҳаётини кенгроқ кўрсатиш мақсадида коммунистлар, саноат, қишлоқ хўжалиги ва қурилиш илғорлари ҳақида телевизион очерклар киритилмоқда. Улар ҳақида «Олтин водий», «Ўзбекистон чорвадори», «Эркин ҳаёт», «Ноз-неъмат бунёдкорлари» циклли эшиттиришларида ҳам ҳикоя қилинмоқда. Телетомошабинларимиз Совет давлатининг 50 йиллигига бағишланган «Ярим аср йилномаси» кўп серияли телевизион фильмни ўзбек тилида мунтазам томоша қилмоқдалар. Бу хилдаги эшиттиришларни тайёрлаб эфирга узатишда режиссёрлардан М. Маҳамедов, С. Анорқулов, М. Юнусов, А. Ҳайдаров, В. Райкова, Х. Алиев, Н. Левина, М. Маҳкамовлар самарали ижод қилмоқдалар.

Телевизион театр спектакллари программамизнинг асоси бўлиб қолмоқда. Кейинги пайтларда Х. Деряевнинг «Қисмат», А. Мухторнинг «Опа-сингиллар», А. Шораҳмедов, Ҳ. Нуъмонларнинг «Ота» романлари асосида кўрсатилган постановкалар телетомошабинларга маъқул бўлди.

Телевизион фильмлар яратиш борасида ҳам сезиларли ишлар қилинмоқда. Уларнинг тематикаси тобора кенгаймоқда. Бу йил «Қўлингни бер, Мирзачўл», «Ажойиб уй», «Оқ йўл», Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ойбек ҳақидаги «Адиб», СССР халқ артисткаси Лутфихоним Саримсоқова ҳақидаги «Ая» телефильмлари, «Сени севаман, ҳаёт» деган телевизион новелла бадиий советга топширилди. Куни кеча «Аброр Ҳидоятов» телефильмининг премьераси бўлиб ўтди. Ўзбек совет поэзиясининг телеантологияси яратилмоқда. Ғ. Ғулом, С. Абдулла, Уйғун, Ҳабибий, Миртемир, Туроб Тўла, Саида Зуннунова, Эркин Воҳидовларнинг шеърлари авторларнинг ижросида киноленталарга кўчирилди. Ҳозир В. И. Лениннинг Туркистон коммунистлари билан ёзишмалари асосида тарихий фильм, «Пахтаорол» совхози ҳақида ҳужжатли фильм, Таваккал Қодиров, Муҳаббат Шамаевалар ҳақида телефильмлар суратга олинмоқда.

Москва телестудияси «СССР халқларининг атласи»ни бера бошлади. Ана шу цикл учун бизда Г. В. Димов сценарийси асосида «Ўзбекистон — қуёш ўлкаси» телефильми тайёрланмоқда. Унда Ўзбекистонда ирригация ва электрофикация масалаларига эътибор берилган.

Алишер Навоийнинг 525 йиллик юбилейи олдидан «Адабий меросимиз ойнаи жаҳонда», «Ассалом Навоий», «Навоий элларда ва дилларда» туркумидан берилаётган эшиттиришларда буюк шоир, давлат арбоби, мутафаккир инсоннинг ижоди ва фаолияти турли телевизион жанрларда томошабинларга етказиляпти.

Ҳозир бутун совет халқининг диққат-эътибори В. И. Лениннинг юз йиллик юбилейини муносиб кутиб олишга қаратилган. Тележурналистларимиз ҳам Лениннинг юз йиллик юбилейини муносиб нишонлаш учун ғоявий ва бадиий жиҳатдан бақувват эшиттиришлар бериб боришга ҳаракат қилмоқдалар. Азиз доҳиймиз ҳақида бадиий ва ҳужжатли фильмлар бериб борилмоқда. «Ильич орзулари барҳаёт», «Чўлни забт этганлар», «Ленин ва Шарқ» циклидаги эшиттиришлар программамиздан мустаҳкам ўрин олган.

Ҳозир студия янги-янги телевизион аппаратлар, камералар билан тобора бойиб бормоқда. Кўчма телевизион станция ёрдами билан театр ва концерт залларидан томошалар, стадиондан футбол ўйинлари, завод ва фабрикалардан репортажлар, Самарқанд ва Фарғона шаҳарларидан эшиттиришлар олиб кўрсатилмоқда. Яқиндагина ишга туширилган видеомогнитафон ёрдамида жуда кўп эшиттиришлар овозли ҳолда плёнкага ёзиб олиб кўрсатилмоқда.

Бизнинг олдимизда эшиттиришларнинг бадиий савиясини ошириш, программани янада яхшилаш, кўпроқ репортаж ва трансляциялар ташкил этиш, томошабинларнинг талаб ва эътирозларига кўпроқ эътибор бериш, эшиттиришларнинг янги-янги формаларини излаш каби вазифалар турибди.

Ўзбек телевидениеси республикамиз ҳаётининг кўзгусидир. У ҳамиша меҳнаткашларимиз хизматида.

У. БУРХОНОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитети раисининг ўринбосари.

Боғбонларга маслаҳат

КУРТАК ПАЙВАНД

Олма, нок, беҳи, гилос, шафтоли, олхўри каби мевали дарахт кўчатлари асосан куртак пайванд қилиш йўли билан ўстирилганидан кейин ўтказилади. Пайванд қилинмаган кўчатларни экиш мумкин эмас.

Куртак пайванд қилинмаган мевали дарахт кўчатлари экилса, келгусида ёввойилашади, меваси майда, рангсиз ва қанд моддаси кам бўлади, олинган ҳосилнинг сифати паст бўлади. Кўпинча ёввойи дарахт шохларига баҳор ойларида искана пайванд қилинади.

Бир йиллик навдаларига август-сентябрь ойларида куртак пайванд қилса ҳам бўлади. Искана ва куртак пайванд қилиш йўли билан бир дарахтда бир неча нав пайдо қилиш мумкин. Айниқса кичкина майдончаларга экилган олма дарахтларига бир неча олма нави куртак пайванд қилинса эртаги, ўртаги ва кеч пишадиган бир неча олма навига эга бўлиш мумкин. Бундай қилинганда олма навларининг чангланиши яхши бўлади.

Куртак пайванд қилишни Ўзбекистоннинг жанубий районларида ҳозирдан бошлаб, сентябрнинг иккинчи ўн кунлигигача давом эттириш мумкин. Ҳамма гап пайванд қилинадиган уруғдан етиштирилган ниҳолнинг етилишига ва пўстининг яхши кўчишига боғлиқ. Пайванд қилинадиган ниҳолнинг тана йўғонлиги ўрта ҳисобда 0,8-1 сантиметр бўлиши керак. Ёввойи дарахтлардаги бир йиллик навданинг йўғонлиги 1 сантиметр бўлган тақдирда куртак пайванд қилиш учун яхши ҳисобланади.

Шимолий область ва районларда куртак пайванд қилиш ишига асосан биринчи августдан киришилади. Бу даврда дарахт танида шира яхши юришиб, пайвандтагнинг пўсти яхши кўчади.

Куртак пайванд қилишдан 3-4 кун олдин яхши пайванд қилинадиган ниҳолларнинг пўстини яхши кўчириш мақсадида суғорилади ва ер етилиши биланоқ ёки бир неча кун илгарироқ ер сатҳидан 20-25 сантиметр баландликда танада жойлашган ён шохчалар ўткир боғ пичоғи билан тўнкача қолдирмай олиб ташланади.

Куртак пайванд қуйидагича бажарилади: Ўсимликнинг шу йилги яхши пишган, соғлом, бақувват навдаси кесиб олинади. Барг бандидан 0,5 сантиметр қолдириб, барг шапалоғи олиб ташланади. Пайвандлаш учун навданинг ўрта еридаги куртаклар ишлатилади. Пайвандтагнинг илдиз бўғзига яқинроқ жойи ўткир пайванд пичоғи билан «Т» шаклида кесиб, пўсти икки томонга пичоқнинг орқа томонида жойлашган куракчаси билан бир оз ажратилади ва тайёрланган навдадан куртак юқориси ва пастидан 2-2,5 сантиметр узоқликдан бошлаб пўстлоқ юпқа ёғоч қабати билан кесиб олиб, «Т» шаклидаги кесикка жойлаштирилади. Бунда куртакнинг юқорисидаги пўстлоғи пайвандтагнинг кўндаланг кесилган пўсти билан жипс ёпишиши шарт. Ўрнатилган куртак чипта ёки полиэтилин лентаси билан ўраб боғланади. Боғлашда чипта ҳўлланади. Лекин куртак чиптанинг тагида қолиб кетмаслиги керак.

Пайвандланган куртакларнинг тутган-тутмаганлиги 10-12 кундан сўнг текширилади. Агар куртак тутган бўлса, пўстлоғининг яшил ранги йўқолмайди, барг бандига салгина тегилса у тушиб кетади. Тутмаган куртакнинг пўстлоғи қуриб, жигар-рангга айланади, барг банди эса қуриб куртакка ёпишиб қолади.

Тутган куртакларга боғланган чипталар орқа томонидан узунасига кесиб қўйилади, пайвандтаг йўғонлашган сари боғич тушиб кетади. Тутмаган пайвандтаг иккинчи марта пайванд қилинади. Кузда тутмаган ёки пайвандланмаган ниҳолчалар эрта баҳорда пайванд қилинади.

Куртак пайванд қилишни олдин тез ўсувчи ҳисобланган шафтоли, ўрик каби данакли мевали дарахт ниҳолларидан бошлаш керак.

Ёнғоқ навлари ҳам пайванд қилиш йўли билан кўпайтирилади. Лекин, бу бошқа мевалардан анча фарқ қилади. Ёнғоқни пайванд қилиш муддати июль ойи ҳисобланади.

М. СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

МУМИЁ МУАММОСИ

⊙ ФАРҒОНА ТОҒЛАРИДА ЯНГИ-ЯНГИ МУМИЁЛИ ҒОРЛАР ТОПИЛМОҚДА.
⊙ МУМИЁ-АСЛНИ КИМ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШИ КЕРАК!
⊙ МУМИЁ КАСАЛХОНА ВА ДОРИХОНАЛАРГА ҚАЧОН ЧИҚАРИЛАДИ!

ФАРҒОНА. (**«Совет Ўзбекистони» мухбиридан**).

Яқинда бир юмуш билан Ҳамзаободга боргандик. Туризм бўйича Фарғона область совети бу ерда очган туристик базада тўхтаб ўтишга тўғри келди. Шунда туристлар ўзаро мумиёи-асл ҳақида гап очиб қолишди. Яқиндагина навбатдаги тоққа қилинган саёҳатдан қайтган йигитлар бири олиб, бири қўйиб «Духоба» алплагери томонда янги мумиёли ғор учратганларини ҳикоя қилишарди. Муштдек келиб қоладиган оч жигарранг мумиёи-асл рудаси қўлдан-қўлга ўтарди.

— Бу — Фарғона туристлари кейинги икки йил ичида Шоҳимардон тоғларида аниқлаган саккизинчи перспективали мумиёли ғордир, — деди туризм бўйича область советининг старший инструктори Э. Рамазонов. Кейин у бу мумиёли ғорлар тақдири ҳақида қайғуриб гапира кетди, — биз-ку бу ғорларни жуда қийинчилик билан тоғ-тошларни кезиб аниқлаётирмиз. Мумиё инсон саломатлиги учун жуда зарур ва жуда ноёб дорилиги учун ҳам бундай нодир ғорларни катта қизиқиш билан қидираётирмиз.

Лекин республика Геология министрлиги ва Соғлиқни сақлаш министрлиги, бошқа тегишли ташкилотлар бу ғорларнинг тақдири билан қизиқаётгани йўқ. Мумиёи-асл ўз вақтида йиғиштириб олинмаётир. Шунинг натижасида қимматбаҳо табиий дорининг талон-торож қилинишига йўл қўйилмоқда.

Фарғоналик туристлар бундан икки йил муқаддам Қадамжой яқинида мумиёли ғор топиб, уни «Мумиё-1» деб атаган эдилар. Ҳозир бу ғордаги мумиёдан асар ҳам қолгани йўқ. Худди шундай Шоҳимардон тоғларидаги бошқа иккита мумиёли ғорга ҳам қўли эгри кишиларнинг қадами етибди. Бунга қачон чек қўйиларкин — билмадик...

Фарғона туристлари мумиёи-асл тақдири билан бунчалик қайғуришганича бор. Улар жуда дардли масалани ўртага ташлашди.

Ҳақиқатан мумиёнинг табиий «конча»ларини аниқлаш, уни йиғиштириб олиб, қайта ишлаш, дорихона ва касалхоналарга чиқариш кечиктириб бўлмайдиган масаладир.

Олимларимиз мумиё таркибида Менделеев жадвалига кирадиган йигирма олти хил элемент ва инсон организми учун зарур жуда кўп моддалар борлигини таъкидламоқдалар. Мумиёнинг янги-янги шифобахш хусусиятлари очилмоқда. Шу вақтга қадар ўтказилган қанчадан-қанча тажрибалар ажойиб ижобий натижалар берди, қанча беморлар ундан шифо топиб кетди.

Лекин мумиёнинг табиий запасларини аниқлаш, уни йиғиб олиб қайта ишлашни ташкил этиш, препарат сифатида дорихоналарга чиқариш ҳаддан ташқари кечиктириб юборилмоқда. Беморлар мумиёдан шифо топишга орзуманд. Аммо уни қаердан топиш мумкин?!

Бизнингча, мумиё муаммосини ҳал қилиш унчалик қийин масала бўлмаса керак. Фақат **тегишли ташкилотлар бу иш билан астойдил шуғулланишлари зарур. Табиий мумиё запасларини ўрганиб, уни йиғиштириб олишни эса марказлаштириш лозим. Бу ишга туристлар ва алпинистларни жалб этиш мумкин. Балки, мумиё йиғиштирувчи махсус экспедициялар ташкил этиш лозимдир. Бундай экспедициялар ўзини оқлашига ҳеч шубҳа йўқ.** Чунки республикамиз тоғлари мумиёли ғорларга бойлиги ўз-ўзидан кўриниб қолмоқда. Ҳозирга қадар Фарғона, Самарқанд, Саричелак тоғларида аниқланган мумиёли ғорлар бундан далолат бермоқда. Фақат биринчи галда бу ноёб тоғ бальзамини йиғиштириб олишни ташкил этиш лозим. Уни қайта ишлаб дорига айлантириш эса медикларимизнинг қўлидан келадиган ишдир.

ЯНГИ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ

Тошкент қурилишида хизмат қиладиган яна бир янги 69-қурилиш бошқармаси ташкил этилди. Бошқарма бошлиғи ўртоқ Александр Богданович Раисих қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

—Янгидан ташкил қилинган қурилиш бошқармамиз асосан маъмурий бинолар қуриш соҳасида иш олиб бораётир.

Ҳозир биз улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин музейини қуриб, доҳий туғилган кунгача фойдаланишга топшириш мақсадида тезкорлик билан иш олиб бораётирмиз. Доҳий музейи Ленин кўчасидаги собиқ «Искра» кинотеатри ва цирк биноси ўрнида қад кўтаради. Бино қурилиши бошланди.

Ленин майдони ёнида қад кўтарадиган Ҳамза номли санъатшунослик институти, спорт жамиятлари биноларининг пойдеворлари битай деб қолди.

Қурилиш бошқармаси коллективи яна Дзержинский кўчасида Тошкент область [illegible] комитети ва Полиграфия кўчасида қад кўтарадиган катта меҳмонхонанинг пойдеворини қура бошлади.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

БАҲОНАГА ЎРИН ЙЎҚ

Навоий район партия комитети хабар қилади:

Район партия комитетининг бюроси «Совет Ўзбекистони» газетасининг 1968 йил 22 июнь сонида босилган «Баҳонага ўрин йўқ» сарлавҳали танқидий мақолани муҳокама қилди ва унда келтирилган фактларни тўғри деб топди. Ҳақиқатда Ленин номли колхознинг Х. Ҳамроев, Р. Рустамов бошлиқ бригадаларида ғўза парваришида агротехника қоидалари қўпол равишда бузилган. Экин вақтида суғорилмаган, культивация нечикиб ўтказилган, ўғит ер бетига сепиб кетилган. О. Рўзиев, Э. Уроқов каби механизаторлар тракторларнинг органини нотўғри ўрнатганлар. Бундай нуқсон райондаги бошқа пахтакор хўжаликларда ҳам аниқланди. Район партия комитетининг бюроси ғўза парваришида юзакичиликка йўл қўйган хўжалик бошлиқлари, бригадирлар, механизаторларни қаттиқ огоҳлантирди, улардан йўл қўйилган камчиликларни тезда тугатишни талаб этди. Бюро бу йилги об-ҳаво шароитини ҳисобга олиб ғўза парваришини пахта йиғим-терими бошлангунча давом эттиришга қарор қилди. Ҳар бир хўжаликда ғўза парваришини мукаммаллаштиришга қаратилган тадбирлар белгиланди.

АЛИШЕР НАВОИЙГА БАҒИШЛАБ

Украина улуғ шоир ва мутафаккир Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини нишонлашга тайёрланмоқда. Микола Бажан бошчилигида махсус юбилей комиссияси тузилди.

«Днипро» нашриёти Алишер Навоийнинг «Фарҳод ва Ширин» достонини тез орада босмадан чиқаради. Республика «Билим» жамиятининг нашриёти ёш танқидчи С. Тельнюкнинг «Куйчининг барҳаётлиги» деган китобчасини нашр этмоқда. Бу китобчада ўзбек адабиёти классигининг ҳаёти ва ижоди тўғрисида, Украинада унинг таржима қилинган асарлари тўғрисида ҳикоя қилинади. Украин қайлатарошлари А. Нименко ва Н. Обезюк ўзбек халқининг гениал куйчиси портретини мисга нақш этдилар. В. Овшинников чизган шоир сурати солинган открытка эса «Истецтво» («Санъат») нашриётида кўп нусхада чоп қилинмоқда.

Украина пойтахтининг арт[illegible]лари юбилейга атаб хилма-хи[л] концерт программаси тайёрламо[қ]далар. Республика [т]елевидениес[и] «Фарҳод ва Ширин» дост[о]ни ас[о]сида адабий драматик эшитт[ириш] кўрсатади. Украина ССР Фан[лар] академиясининг кутубхонаси Алишер Навоийга бағишла[б] катта кўргазма очилади.

(ТАСС мух[бири].)

ХАБАРЛАР,

ВОҚЕАЛАР,

ЯНГИЛИКЛАР

Турли мамлакатларда

АРАБЛАР БИРЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА

Ироқ президенти Аҳмад Ҳасан Бакир «Алжумҳурия» газетасининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: 17 июлдаги Ироқдаги тўнтариш ички сиёсий аҳволни ўзгартириш, курдлар проблемасини ҳал этиш, иқтисодий аҳволни яхшилаш, миллий парокандаликни, мамлакат ресурслари талон-торож қилинаётганлигини тугатиш зарурлиги сабабли қилинди.

Президент Бакир, Ироқдаги янги режим курдлар проблемасини ҳал қилишга маҳкам бел боғлаганлигини айтиб ўтди. Ҳозирги режим вакиллари тўнтариш қилинмасдан олдиноқ курдларнинг раҳбарлари билан учрашиб, бу масалани муҳокама қилган эдилар, деди президент.

Бакир, Ироқ билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги муносабатлар кескинлашди, деб чет эл агентликлари тарқатган хабарларни рад этди ва бу иккала мамлакат ўртасида турли соҳалардаги ҳамкорлик бундан буён ҳам ривожланиб мустаҳкамлана беради, деди.

Ироқ бош министри Абдул Раззоқ ан Нойиб «Алаҳром» газетасининг мухбири билан суҳбатда, янги режим барча араб мамлакатлари билан ўзининг алоқаларини мустаҳкамлай беради ҳамда Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Иордания билан тўла равишда келишиб ҳаракат қилаверади, деб таъкидлади.

Саноат министри Холид Ҳошимий «Алжумҳурия» газетасида қуйидагиларни айтди: Ироқ бошқа социалистик мамлакатлар билан тузилган битимлар каби техникавий ва иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида Ироқ билан Совет Иттифоқи ўртасида тузилган битимни ҳам бажараверади.

Ҳошимий шунингдек айтдики, министрлик меҳнат унумдорлигини ошириш ва қурилишнинг турли лойиҳаларини бажаришни тезлаштиришга интила беради.

«Унэн»: «Бирдаммиз ва қўллаб-қувватлаймиз»

Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети ва Монголия Халқ Республикаси ҳукуматининг органи — «Унэн» газетаси социалистик мамлакатлар раҳбарларининг Варшавадаги учрашувига ва қардош партияларнинг Чехословакия Компартияси Марказий Комитетига йўллаган мактубига бағишлаб «Социализмни ҳимоя қилиш — бизнинг муштарак ишимиз» сарлавҳали бош мақолани босиб чиқарди.

Социалистик мамлакатларнинг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари, дейилади бош мақолада, давлатларимиз ва меҳнаткашларнинг жанговар авангарди бўлган коммунистик ва ишчи партиялар бирлигини ва жипслигини мустаҳкамлашдан ғоят манфаатдордирлар. Қардош партиялар деб уқтиради «Унэн» газетаси, тинчлик ва социализмнинг муштарак манфаатларига амал қилиб, Чехословакияда меҳнаткашларнинг социалистик ғалабаларига таҳдид қилинаётганлиги муносабати билан жуда ташвишланаётганликларини билдирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми Варшава учрашувида КПСС делегациясининг фаолиятини ва қардош партияларнинг Чехословакия Компартияси Марказий Комитетига мактубини якдиллик билан маъқуллади, деб давом этади газета. Монголия коммунистлари ва барча меҳнаткашлари бу фактни КПСС ва совет халқининг Чехословакия Коммунистик партияси ва чехословак халқи билан интернационал бирлиги ва бирдамлигининг ифодаси, деб баҳолайдилар.

«Унэн» газетаси яна қуйидагиларни ёзади: бизнинг партиямиз, Монголия коммунистлари, мамлакатининг барча меҳнаткашлари ишонадиларки, Чехословакия Коммунистик партияси қардош партияларнинг мададида, халқнинг соғлом кучларига таянган ҳолда реакциянинг йўлини тўсиб қўяди, чехословак меҳнаткашларининг социалистик ғалабаларини ҳимоя қилади.

(ТАСС).

ЯНА ҚАРОҚЧИЛАРЧА ҲУЖУМ

ХАНОЙ, 24 июль. (ТАСС). Вьетнам информация агентлигининг Каосан Патет-Лао агентлиги хабарига асосланиб билдиришича, 11 июлда АҚШ авиацияси Лаос территориясига яна ҳужум қилган. Сам-Неа шаҳридан 20 километр ғарбдаги Нахенг қишлоғини бомбардимон қилиш натижасида тинч аҳолидан 38 киши ўлдирилган ва ярадор қилинган ҳамда 31 хонадон вайрон бўлган.

Нео Лао Хак Сат қуролли кучларининг бўлинмалари душманнинг бир самолётини уриб туширганлар. Шундай қилиб, Лаос устида уриб туширилган Америка самолётларининг сони 816 тага етган.

ТАИЛАНДЛИК ЁЛЛАНГАНЛАР

ЛОНДОН, 23 июль. (ТАСС). 22 июлда Сайгонга келган Америка транспорт кемасида Таиланд «қора пантера» дивизиясидан 1500 киши бор эди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири.

Ҳозирги вақтда Таиланд Жанубий Вьетнамга 2500 га яқин киши юборган ва август охиригача ўз қўшинлари сонини икки баравар кўпайтириш ниятида, деб ёзади мухбир.

КОНГО (КИНШАСА) ДА ЯНГИ КОРХОНА

БРАЗЗАВИЛЬ, 23 июль. (ТАСС). Қалайи қазиб чиқарувчи «Конго-Этэн» компанияси ташкил қилинганлиги Киншасада расмий равишда эълон қилинди. Бу корхона акцияларининг 50 проценти давлатга қарайди. Кеча, Киншаса радиоси шу ҳақда хабар берди.

ФАЙСАЛ АШША-БИЙНИНГ АЙТГАН-ЛАРИ

АДАН, 24 июль. (ТАСС). Жанубий Яман Халқ Республикаси Миллий фронти ижроия комитетининг аъзоси Файсал Ашшабий Адан телевидениеси орқали нутқ сўзлади. У, иқтисодий қийинчиликларни бартараф қилиш учун мамлакатнинг барча ички ресурсларини сафарбар қилиш зарур, деди.

Файсал Ашшабий маҳаллий ишлаб чиқаришни ривожлантириш зарурлигини айтиб, мамлакатда ишлаб чиқариладиган молларни импорт қилишни тўхтатиш ёки четдан харид қилинадиган молларга юксак таможня пошлиналари белгилаш тўғрисидаги таклифни қувватлади.

У шунингдек, қишлоқ жойлардан Аданга кўчиб келаётган гражданлар сонини қисқартириш зарур, деди. Чунки бу ҳол пойтахтда ишсизликнинг кўпайишига сабаб бўлмоқда.

ЭЙЗЕНХЮТТЕНШТАДТ (ГДР). «ОСТ» металлургия комбинатида йилига 600 минг тонна пўлат листини совуқ прокат қилиш қувватига эга бўлган ишлаб чиқариш комплексининг биринчи навбати ишга туширилди. Бу корхона Совет Иттифоқининг техникавий ҳамкорлигида барпо этилди. СССР немис ўртоқларга 12 минг тоннадан кўпроқ механика ва электротехника асбоблари етказиб берди. Қурилишда эса юқори малакали совет мутахассислари иштирок қилдилар. Суратда: Совет инженери Данилов (олдинда) немис ҳамкасблари билан агрегатни ишга тушириш олдидан.

АДН—ТАСС фотоси.

МАЛАВИ РЕСПУБЛИКАСИ Африка қитъасининг марказий қисмида жойлашган. 1964 йилнинг июлигача Малави инглизлар васийлигида бўлиб, Ньясаленд деб аталарди. Суратда: республика эълон қилингани шарафига ўрнатилган монумент.

Д. Мамлеев фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ РЕВАНШЧИ-ЛАРИНИНГ ХАТТИ-ҲАРАКАТЛАРИ

БОНН, 23 июль. (ТАСС). Ғарбий Германиянинг реваншчи «судетлик немислар жамияти» шу йил 24-25 августда Чехословакия Социалистик Республикаси билан чегара яқинида ўз йиғинини ўтказишни мўлжалламоқда. «Франкфуртер рундшау» газетасининг хабар беришига кўра, 25 минг киши қатнашадиган бу йиғин Ғарбий Германия — Чехословакия чегараси яқинида ўтказилади. Йиғинда «судетлик немислар жамияти»нинг раиси, ХСС партиясининг бундестагдаги депутати Бехер нутқ сўзлайди.

Бундан ташқари 28 июлда Германия Федератив Республикаси билан Чехословакия Социалистик Республикаси чегарасидаги Драйзессельберг районида ҳам реваншчиларнинг навбатдаги слётини ўтказиш белгиланди.

БОНН, 23 июль. (ТАСС). Германия Федератив Республикаси ҳарбий-денгиз кучлари қўмондонлиги Ғарбий Германия ҳарбий-денгиз флотининг Балтикадаги ракета қудратини ўстиришга катта аҳамият бермоқда. «Франкфуртер рундшау» газетасининг хабар беришича, 1974 йилга бориб, мазкур флот составида ракета қуроли билан таъминланган 17 та янги жанговар единица: учта эсминец, тўртта фрегат ва ўнта торпедо катери бўлади. Улар «Тартар» типидаги ракеталарнинг модернизация қилинган вариантлари, бошқариладиган торпедо ва автомат тўплар билан қуроллантирилади.

Газета яна қуйидагиларни ёзади: Янги кемаларни лойиҳалаш иши билан Гамбургдаги «ҳарбий-денгиз техникасини планлаштириш группаси» шуғулланмоқда. Мазкур группа Ғарбий Германиядаги бир қанча кемасозлик ва электр техника фирмаларини ўз атрофига бирлаштирган.

БЕРЛИН, 23 июль. (ТАСС). Янги нацист Национал-демократик партиянинг Ғарбий Берлиндаги ташкилоти маҳаллий маъмурларининг бевосита ҳомийлигида шаҳар бошқармаси органларига ўтказиладиган сайловда қатнашиш учун актив тайёргарликни бошлаб юборди. Бу сайловда янги нацистлар депутатларнинг шаҳар йиғилишига ўз номзодларини ўтказиб олишни умид қилмоқдалар.

Бугун «Нойес Дойчланд» газетасининг хабар беришига кўра, Ғарбий Берлин Национал-демократик партиясининг бошлиқлари «сиёсий тўгарак» ташкил этдилар. Бу «тўгарак» шаҳар парламентига номзод қилиб танланган янги нацистларнинг «умумий тайёргарлиги» масаласи билан шуғулланади. Национал-демократик партиянинг планида «жамоатчилик орасида янги нацистларнинг идеяларини пропаганда қилиш юзасидан таъсирли иш олиб бориш» ҳам кўзда тутилади.

ВДР ВА АҚШ ВАКИЛ-ЛАРИНИНГ РАСМИЙ СУҲБАТИ

ПАРИЖ, 24 июль. (ТАСС). Бугун халқаро конференциялар уйида Вьетнам Демократик Республикаси билан АҚШ вакиллари ўртасида навбатдаги расмий суҳбат бошланди.

ФИНЛЯНДИЯ АҲОЛИСИ-НИНГ СОНИ

ХЕЛЬСИНКИ, 24 июль. (ТАСС). Марказий статистика бошқармасининг ахборотига кўра, июнь ойининг охирида Финляндия аҳолиси 4 миллион 686 минг 855 кишига етган. Бу эса, ўтган йилнинг июнь ойи охиридагига нисбатан қарийб 23 минг киши кўпдир. 1968 йилнинг биринчи ярми мобайнида аҳоли сони қарийб 10.800 кишига кўпайган.

Радио ва телевидение ҳақи ошади

ЛОНДОН, 24 июль. (ТАСС). Англия умум палатасида расмий равишда эълон қилинишича, 1969 йилнинг 1 январидан бошлаб мамлакатда радио ва телевидениедан фойдаланиш учун тўланадиган йиллик ҳақ 5 фунт стерлингдан 6 фунт стерлинггача оширилади.

АЖОЙИБОТЛАР

УЛКАН САПФИР

БИРМАНИНГ шимоли—шарқий томонидаги тоғлардан оғирлиги 63 минг карат (12,6 килограмм) улкан сапфир (зангор-яшил тусли қимматбаҳо тош) топилди. Бу шу пайтгача ер юзидан одамзод топган сапфирларнинг энг каттасидир.

ТУТАНХАМОНА НИҚОБИ

ТУТАНХАМОНА ниқоби қандай ясалган?

Олимлар бир неча йиллардан буён ана шу саволга жавоб қидирдилар. Бировлар, уни яхлит олтиндан ясалган дейишса, бошқа бир гуруҳ олимлар йиғма металлардан ясалган, дейишди. Археологлар ниҳоят мутахассисларга мурожаат этдилар. Улар, фиръавн Тутанхамонани тўплардан «ўқ»қа тутдилар. Тўғри, бу тўплардан отилган нарса ҳақиқий снаряд бўлмай, балки улар кобальтдан ясалган эди. Тўп отиш натижасида пайдо бўлган гамма-нурлари бу машҳур ниқобнинг сирларини очиб берди. Бу ниқоб бири иккинчисига занжирсимон суқиб киргизилган майда деталлардан ясалган экан.

«ҲИДЛИ» МАСЧИТ

ЭРОННИНГ қадимий шаҳарларидан бири Табризда ажойиб бир ёдгорлик—«Ҳидли» масчит бор. Бу масчит бундан 600 йил муқаддам қурилган. Усталар унинг ғиштларини теришаётганда ганчга ўткир ҳидли модда—мушк (кийик безидан олинадиган хушбўй модда) қўшишган. Шу сабабли бинонинг ёнидан ўтсангиз девордардан ҳамон хушбўй ҳид келиб туради.

«ЙИҒЛОҚИ» ТОҒ

АДЖАРИСТОНДАГИ (Грузия) Аджар — Имеритин тоғ чўққиларида «йиғлоқи» чўққилар бор.

Нега йиғлоқи?

Чунки тоғнинг Чакве деган қояларидан ёнбағирларга ҳаммавақт кўз-ёшидек томчилар томиб туради. Бу жойга ҳар йили ўртача 2420 миллиметр қалинликда нам тушиб туради. 1961 йилда эса 4 метр қалинликда нам тушди. Бу—мамлакатимизда энг серёмғир тоғ ҳисобланади.

АКУЛАНИНГ «КУШАНДА»СИ

АКУЛА катта сувларда яшовчи жамики балиқ ва бошқа жониворларнинг кушандаси ҳисобланади. Олимлар акуланинг ҳам «кушанда»сини топдилар. Бу—сариқ рангга бўялган айланадир. Акула сариқ рангдан жуда қўрқади. Агар сариқ рангга бўялган айлананинг ичига қон сирқиб турган гўштни қўйсангиз ҳам акула унга ҳамла қилмайди, у жойдан четроққа қочади.

ЯНА БИР САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ. Вьетнам Халқ армиясининг ҳаво ҳужумига қарши қисмлари 20 июлда Хатинь вилояти осмонида Американинг бир самолётини уриб туширдилар.

Вьетнам Демократик Республикаси территорияси осмонида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 20 июлга қадар 3.047 тага етди. (ТАСС).

МАҲБУСЛАР НОРОЗИЛИГИ

КАРАКАС, 24 июль. ТАСС мухбири СЕРВАНДО ГАРСИА ПОНСЕ хабар беради: Венесуэланинг Такаригуа ороли турмасида азоб тортаётган сиёсий маҳбуслар антисанитария шароитига ва турма соқчиларининг ўзбошимчалигига қарши норозилик билдириб, очлик эълон қилишди.

Сиёсий маҳбусларнинг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «Бу қамоқ лагери жойлаштирилган оролда яшаш мумкин эмаслигини миллий конгресс ва медицина ходимлари федерацияси ҳам эътироф қилган».

Маҳбусларнинг айтишларига қараганда, уларнинг кўплари ифлос сувларни ичишга мажбур бўлганликлари, чивин ва бошқа ҳашаротларнинг чақиши натижасида ҳар хил касалликларга учраб азоб тортмоқдалар. Маҳбусларни заҳарли илонларнинг уяси бўлган камераларда сақламоқдалар.

Такаригуа оролининг тутқунлари ёзган хатда айтилишича, маҳбусларга медицина ёрдами ҳам кўрсатилмаётир, уларга жуда ёмон овқат бермоқдалар ва улар ташқи дунёдан бутунлай ажратиб қўйилган.

Сиёсий маҳбуслар инсон ҳуқуқлари йили ўтказилаётганлиги учун ҳам норозилик билдиришга қарор қилганлар. Улар Такаригуа оролидаги турмани ёпиб қўйишни ва мамлакатда ялпи амнистия эълон қилишни талаб этмоқда.

ФЕСТИВАЛЬ ЯҚИНЛАШМОҚДА

БЕРЛИН, 22 июль. (ТАСС). Ёшлар ва студентларнинг жаҳон фестивалида иштирок этиш учун Софияга Германия Демократик Республикаси ёшларининг 700 делегати боради. Улар немислар диёрида социализм [illegible]ида катта муваффақиятга эришган мамлакат [illegible]подидан вакил бўлиб [illegible]лар. Германия Демократик Республикаси ёшлар[illegible] фестивалга борадиган намоёндалари орасида саноат ва қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, мактаб ўқувчилари ва студентлар, спортчилар ва артистлар, бадиий хаваскорлик қатнашчилари бор.

Фестиваль делегацияси аъзолари халқаро фестиваль эстафетасини қизғин табриклаладилар. Бу эстафета Хельсинкидан Москва, Варшава ва Берлин орқали олиб ўтилади. Озод немис ёшлари союзи Марказий Кенгашининг секретари Ф. Бохов бу ерда эстафета қатнашчиларига бирдамлик ва дўстлик нишонаси тариқасида жаҳон демократик ёшлар федерациясининг байроғини топширди. Бу байроқ ёшлар ва студентларнинг 1951 йил Берлинда бўлиб ўтган жаҳон фестивали вақтидан бери бу ерда сақланаётган эди.

БОНН, 22 июль. (ТАСС). Ёшлар ва студентларнинг Софияда ўтказиладиган жаҳон фестивалида Ғарбий Германия ёшларининг 23 та ташкилоти вакиллари қатнашади. Бундан ташқари Ғарбий Германиянинг «касаба союз ёшлари» фестивалга ўзининг кузатувчилар группасини юборади.

«Ишчилар тўгараги — фестиваль» комитети Германия Федератив Республикаси ёшлари IX жаҳон фестивалига «ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ» вакил юборади, деб маълум қилди. Бу комитет Болгария пойтахтида ўтказиладиган жаҳон форумида Германия Федератив Республикаси ёшларининг иштирок этишига тайёргарлик кўриш масаласи билан шуғулланмоқда.

Ғарбий Бенгалияда сув тошқини

ДЕҲЛИ, 24 июль. (ТАСС). Ҳиндистоннинг Ғарбий Бенгалия штатида бўлган сув тошқинидан 4 миллионга яқин киши зарар кўрган.

Энг сўнгги расмий маълумотларга кўра, деб ёзади «Трибюн» газетаси, сув тошқини натижасида 12 киши ҳалок бўлган, 42 минг уй вайрона қилинган, экин ҳосилига катта зарар етказилган.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ҳаво очиқ келади. 33-38, жанубда 41 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ, 34-36 даража иссиқ бўлади.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Халқ қўшиқлари, 9.30 — М. Бурхонов асарлари, 9.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча), 11.15 — «Болаларнинг дам олишига эътиборни кучайтирайлик» (русча), 11.25 — Б. Гиенко ва Д. Зокиров. «Ойниса» балетидан парчалар, 12.15 — «Замондошларимиз», 13.30 — Фортепьяно куйлари, 16.10 — Музикали соат, 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 17.00 — «Хайтарма» ансамбли солистларининг концерти (татарча), 18.00 — «Телевидение — халқ хизматида», 18.10 — Қўшиқлар, 19.20 — Нодир ёзувлар, 20.00 — «Ўзбекистон қурилишларида» радиожурнали (русча), 21.00 — Халқаро темаларда суҳбат, 21.10 — Кечки концерт, 22.20 — Ўзбекистон радиосининг солисти С. Аминов куйлайди, 22.40 — Лайли ва Мажнун ўртасидаги пок ва самимий севги ҳақида ҳикоя, 23.15 — Оқшом куйлари.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — Кўрсатишлар программаси, 19.00 — «Қизил галстук» тележурнали.

Рус тилида: 19.35 — Эчнича (кинофильм), 19.45 — Теленгиликлар, 20.00 — «Театр актёрлари—кино актёрлари». И. Горбачёв, Э. Штикан, 21.15 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.20 — Теленгиликлар, 21.35 — Шеърият мухлисларига, 21.55 — «Олтин водий» программаси, 22.55 — Балоғатга етмаганнинг кундалигидан (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 — Ўқув эшиттиришлари программаси. Тарих (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.30 — Иншони қандай ёзмоқ керак?, 19.00 — Математика.

20.00 дан—Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — Олмаота телестудиясининг эшиттиришлари.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Ҳаёт лабораториясида (илмий-оммабоп фильм), 20.10 — Классик куйлар саҳифаларидан.

Рус тилида: 21.00 — Ер ҳақида декрет (ҳужжатли фильм), 21.20 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 26/VII да Қалам қошлигим, 27/VII да Ёшликда берган кўнгил.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қўпорувчилар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Деразадаги қиз — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шаҳар барвақт уйғонади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи—«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)

Қўпорувчилар — «ХИВА».

Тинч Одесса — «РАКЕТА».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

27 июль кеч соат 7 да

Совет Иттифоқи биринчилиги учун

«ЗЕНИТ» (Ленинград)—«ПАХТАКОР» (Тошкент)

командалари ўртасида

ФУТБОЛ.

А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

26 июлда

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:

ЎзССР халқ артисти

МУРОДЖОН АҲМЕДОВ

артистлар:

Фотима БАРАТОВА, Исроилжон УСМОНОВ, Сабохон НОСИРОВА, Саломат МУЛЛАЖОНОВА, Хабибахон ҲОЖИНАБИЕВА, Шарофиддин ИСМАТОВ, Маҳамад КАРИБАЕВ ва бошқалар.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Касса ҳар куни кундуз соат 12 дан очиқ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3—08, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б № — 173. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 08635.